

שיעורים פרטיים. מחוסר זמן, או סיבות אחרות, לא יצא הדבר לפועל. אבל גרישה התמיד עימה. היא מלחה אותו כמעט לכל המקומות בהם הוא מופיע, עד שהחלו לרנן אחריו כי הוא מתכוון לשאתה לאשה.

אומר גרישה על כך: "נשים לא מעניינות אותי ונישואין לא באים בחשבון. הנה, סיפ"ו רן לירד שלי שאני דרשתי דירת פאר ב- מרכז תל-אביב. צחקתי בקול רם כששמעתי על כך. אני מופתע שיש בארץ אנשים ש- מפריחים עלי את אותן השמועות הוהות עם הפירסומים המשמיצים עלי בעיתונות הסובייטית. סוכנות הידיעות הרוסית נר- בוסטי פירסמה שקנו לי מכונית פאר ב-30 אלף דולאר. החברים שלי בארץ שמעו את

הם רוצים שאבוטבול יהיה כמו פייגין, מה, הם רוצים שתהיה לו דירה כמו לפייגין? הנה, הציעו לי דירה של שלושה חדרים. לא הסכמתי. ביקשתי שיתנו לי רק דירה של חדר וחצי. לא חשוב איפה. ביקשו ממני שאלך לבחור ולראות את הדירה שנותנים לי. אמרתי להם שלא אלך לראות אותה. אקח דירה בכל מקום. אפילו בבית ישן."

אבל במחשבה שניה מודה פייגין שבכל זאת ישנה כאן בעיה, אותה הוא מוכן להס- ביר כך: "הבעיה מוכרת לי. אבל צריך לה- בין שמי שבא עכשיו מברית-המועצות הם אנשים בעלי השכלה גבוהה, אקדמאים, ש- עזבו שם דירות שהתגוררו בהן שנים רבות. הם השאירו הכל ובאו לכאן. הם שילמו

במפלגה הציונית סוציאליסטית. בבית שלנו בלטיביה היו תלויות תמונות של חיים נחמן ביאליק, תיאודור הרצל, חיים ויצמן ודוד בן-גוריון. תמונה של ז'בוטינסקי לא היתה. כל השמועות כאילו הייתי בלטיביה חבר בית"ר אינן נכונות. לא הייתי יכול להיות חבר בית"ר. הייתי בן 10 כשאסרו בלטיביה כל פעילות ציונית.

"למפלגת העבודה הצטרפתי מפני שאני סבור שהיא קרובה להשקפתי הפוליטיות. אני רוצה לקחת חלק פעיל בבניין הארץ ולכן אני רוצה להיות שייך למחנה העבודה. אבל לא צריך להבין מכך שנכנסתי לעבודה כדי להיאבק באחרים. אני אוהב גם את מפ"ם וחרות. כולם הם בני עמי."

מדוע בכל זאת היה צריך למהר כל כך בקביעת השתייכותו הפוליטית? "רציתי ל- הוזהות עם העבודה. היתה סיטואציה כזאת שמכל מיני מפלגות חשבו שאני שייך להם. רציתי להיפטר מכל המיטרדים ולכן הצטרפ- תי לעבודה. אני רוצה להיות אורח רגיל. אחרי שאסיים את האולפן אלך לעבוד במש- רד-התחבורה אצל שמעון פרס. הבטיחו לי שאקבל עבודה במקצוע שלי: קשר-תעופה." עד שיהפוך לאורח רגיל ממשיך פייגין להיות סמל, וקשה לומר שאינו כזה. מכן, הנה, בראשון ליוני הקרוב, יצא גרישה ל- פאריס. הוא הוזמן לשם באורח רשמי על- ידי השגריר אשר בן-נתן. הביקור ימומן על- ידי משפחת רוטשילד שתארת אותו בתקופת שהותו בפאריס. בחמישי ביוני, יום השנה

מה קורה עם העולה המפורסם ביותר מברית-המועצות שלושה חודשים אחרי עלייתו?

מתי יהיה פייגין - פייגין?

למלחמת-ששת-הימים, יופיע גרישה יחד עם השגריר בן-נתן בעצרת של יהדות צרפת באחד האולמות הגדולים בפאריס. לא צריך לשכוח שמאז עלה לארץ הספיק גרישה כבר להשתתף בוועידת היהודים ה- עולמית בבויסל למען יהודי ברית-המועצות, ולנאום בכיכר טרפלגר, באותו נושא.

הרצאות ברוסית

ת לדיה-הסדר אמור היה גרישה לב- לות עם חברי קיבוץ ברעם בגליל, שהם פטרונוי מהתקופה בה נכלא בבית-המשוגעים בריגה על מאבקו לעלייה. בקיבוץ נערכו הכנות מיוחדות לרגל הסדר בהשתתפותו של גרישה. אבל ברגע האחרון נאלץ גרישה לבטל את ההזמנה. הוא העדיף להיענות להזמנתו של סגן ראש-המשלה, יגאל אלון, להסב עימו יחד בקיבוץ גינוסר. חברי בר- עם המאוכזבים לא שמרו לו טינה. הם הו- מינו את פייגין לבלות את חופשת הקיץ שלו בקיבוץ.

בין חג להג הוא עורך סיבוב הופעות. יש לי הופעות מטעם ההסתדרות. מזמינים אותי להרצאות ראשי ערים, מוכרי מועצות פועלים ובקיבוצים. אני מרצה ברוסית ו- מתרגמים את דברי לעברית. הנושא שלי בכל ההרצאות האלה היא הפילוסופיה של האנטישמיות בברית-המועצות ומאבק היהודים שם לעלייה. עבור כמה מההוצאות משלמים לי, ובשביל אחרות לא. יש מקומות שאני בעצמי מסרב לקבל תשלום. בכמה בתריסר למשל, הופעתי בפני התלמידים, ביקשתי בעצמי שיעבירו את התשלום ל- מוסדות צדקה."

התלמיד גרישה
גרישה במעון העולים ביפו, עם המורה לעברית שלו, לאה פארי, המנסה להקנות לו חושבים ראשוניים בשפה החדשה. עד כה טרם הצליח פייגין ללמוד הרבה, ביקר באולפן בו הוא רשום רק פעמים ספורות. בין עיסוקיו הרבים, נותן גרישה גם הרצאות ברוסית ברחבי הארץ.

תשלום גבוה בעד הזכות לבוא ארצה. אבל כשהם באים לכאן הם אינם רוצים טובות. הם לא זקוקים לפילנטרופיה. כל מה שהם רוצים שיתנו להם זה דירות ועבודה - מה שמגיע להם."

איך משפיע על אדם במיטב שנותיו, ה- מעבר החד מחברה פוריסאנית וסגורה כמו זו בברית-המועצות, לחיים בחברה מתירנית, עם סצינות מישל בטרטים ותמונות עירום בקיוסקים לעיתונים?

גרישה פייגין אינו יכול להחליט עדיין. "אינני רוצה להביע דיעה בעניין זה. אני עדיין לא מספיק זמן כאן כדי להביע דיעה. אני רוצה עוד לחיות ולראות כאן לפני שאוכל להשיב על כך."

"רוצה לבנות את הארץ?"

תשובה יפה ומשכנעת. אבל מדוע לא היה מוכן להתתין גם לפני שהוא קובע את דעתו הפוליטית ומיהר להצטרף למפלגת העבודה בטכס רשמי? גם על כך יש לגרישה פייגין מה לומר: "את החיים הפוליטיים בישראל אני לא מכיר מהיום. הכרתי אותם עוד ברוסיה. כעת אני רק משלים את ידיעותי בנושא זה. תמיד הייתי אוהד מפא"י. אבי היה חבר

השמועה הזאת, עוד לפני שהתפרסמה ב- עיתונות הסובייטית."

סדר יומו של העולה החדש גרישה פיי- גין הוא עמוס וגודש. הוא משכים קום ב- בוקר, מתקלח במיקלחת קרה - הרגל ש- קנה לעצמו עוד בברית-המועצות - מת- עמל התעמלות בוקר ("בישראל שמנתי האוכל כאן הוא יותר מדי טוב"), ויוצא לבית-קפה קטן שליד מעון העולים כדי לסעוד ארוחת-בוקר. את הארוחה הוא מש- לם מכיסו.

בהיותו בעל מעמד של עסקן ציוני, מק- בל גרישה טיפין סובסידיה מיוחדת ממשרד הקליטה - 500 ל"י לחודש.

אחרי-כך הוא אמור ללכת ללימודי האולפן. אלא שהתגים התכופים, נסיעותיו לחו"ל, מסעות הרצאותיו ופעילותו בקרב העולים החדשים מברית-המועצות - מונעים ממנו לעשות זאת.

חלק ניכר מזמנו שווה גרישה בבית סוקולוב, בית אגודת העיתונאים בתל-אביב, כשהוא מוקף עיתונאים וידידים, מעניק רא- יונות ומשמיע הצהרות. לא נעלם ממנו כי שמו נישא לגנאי בפי הפנתרים השחורים כי- סמל לעולה בעל הזכויות המועדפות. מה יש לו להגיד על כך? גרישה: "אין לי שום דבר נגדם. ברצון רב הייתי נפגש עם הפנתרים ומשוחח איתם, לוא ביקשו זאת ממני. אני לא מבין מדוע